

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำไปปิดประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันปิดประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ จำนวน ๒๐ พันธุ์ ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังนี้

๑. ปทุมมา (*Curcuma sparganifolia* 'Patumrat' x *C. parviflora*) พันธุ์เชียงรายพีพี ๔
๒. ปทุมมา (*Curcuma sparganifolia* 'Patumrat' x *C. alismatifolia*) พันธุ์เชียงรายพีพี ๕
๓. ปทุมมา (*Curcuma sparganifolia* 'Patumrat' x *C. parviflora*) พันธุ์เชียงรายพีพี ๖
๔. ปทุมมา (*Curcuma sparganifolia* 'Tubtim Siam' x *C. rhabdota*) พันธุ์เชียงรายพีพี ๗
๕. ปทุมมา (*Curcuma rhabdota* x *C. alismatifolia*) พันธุ์เชียงรายซีเอฟ ๑๔
๖. ปทุมมา (*Curcuma sparganifolia* 'Patumrat' x *C. thorelii*) พันธุ์เชียงรายซีเอฟ ๑๗
๗. ปทุมมา (*Curcuma parviflora* x *C. alismatifolia*) พันธุ์เชียงรายซีเอฟ ๑๘
๘. ปทุมมา (*Curcuma rhabdota* x *C. alismatifolia*) พันธุ์เชียงรายซีเอฟ ๑๙
๙. ปทุมมา (*Curcuma sparganifolia* x *C. rhabdota*) พันธุ์เชียงรายซีเอฟ ๒๐
๑๐. ปทุมมา (*Curcuma rhabdota* x *C. sparganifolia*) พันธุ์เชียงรายซีเอฟ ๒๑
๑๑. ปทุมมา (*Curcuma alismatifolia* x *C. rhabdota*) พันธุ์เชียงรายซีเอฟ ๒๒
๑๒. ปทุมมา (*Curcuma rhabdota* x *C. alismatifolia*) พันธุ์เชียงรายซีเอฟ ๒๓
๑๓. ปทุมมา (*Curcuma sparganifolia* x *C. parviflora*) พันธุ์เชียงรายซีเอฟ ๒๔
๑๔. ปทุมมา (*Curcuma parviflora* x *Curcuma* 'CR-PP-01-4') พันธุ์เชียงรายซีเอฟ ๒๕
๑๕. ปทุมมา (*Curcuma parviflora* x *C. rhabdota*) พันธุ์เชียงรายซีเอฟ ๒๖
๑๖. ปทุมมา (*Curcuma parviflora* x *C. alismatifolia*) พันธุ์เชียงรายซีเอฟ ๒๗
๑๗. ปทุมมา (*Curcuma sparganifolia* 'Patumrat' x *C. alismatifolia*) พันธุ์เชียงรายซีเอฟ ๒๘
๑๘. ปทุมมา (*Curcuma sparganifolia* 'Patumrat' x *C. parviflora*) พันธุ์เชียงรายซีเอฟ ๒๙
๑๙. ปทุมมา (*Curcuma alismatifolia* Gagnep.) พันธุ์เชียงรายซีเอฟ ๓๐/เอ็นเอ
๒๐. ปทุมมา (*Curcuma alismatifolia* Gagnep.) พันธุ์เชียงรายซีเอฟ ๓๑/เอ็นเอ

กรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าว เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกัน ปรากฏตามเอกสารแนบท้าย ประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิสูจน์ว่าการยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืช ขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าว เป็นไปโดยมิชอบ สามารถยื่นคำคัดค้านต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๙๔๐-๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันปิดประกาศ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายสุวิทย์ ชัยเกียรติยศ)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ปทุมมา (*Curcuma sparganifolia* 'Patumrat' x *C. parviflora*)

พันธุ์เชียงรายพีพี 4

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล	กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่	50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์	081-3730-948

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปทุมมาพันธุ์เชียงรายพีพี 4 ได้มาจากการผสมพืชสกุลขมิ้น (*Curcuma*) สองชนิดระหว่าง ปทุมรัตน์ (*Curcuma sparganifolia* 'Patumrat') พันธุ์แม่ กับเทพรำลึก (กระเจียวขาว) (*C. parviflora*) พันธุ์พ่อ โดยศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร ได้ผสมพันธุ์พืชดังกล่าวในปี พ.ศ. 2538-2541 และในปี พ.ศ. 2545-2547 ได้คัดเลือกต้นลูกผสมข้ามชนิดที่มีลักษณะดีและสวยงามจึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า เชียงรายพีพี 4

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ปทุมมา (ลูกผสม) ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma sparganifolia</i> 'Patumrat' x <i>C. parviflora</i> วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก
ราก/หัว	ระบบรากฝอย (fibrous roots system) รากสะสมอาหาร (storage root) มีลักษณะ บวมพองออกเป็นตุ่มที่ปลายราก ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร เหง้า (rhizome) หรือ หัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวสีเหลืองอ่อน เป็นลำต้นใต้ดินที่เจริญในแนวระนาบขนานไปกับพื้นดินสั้น ๆ มีข้อและปล้องชัดเจน แตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร เส้นผ่านศูนย์กลางเหง้า 1.5 - 2.0 เซนติเมตร
ต้น	ลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ 20 - 28 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 40 - 50 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว รูปรี มี 3 - 4 ใบ กว้าง 5 - 7 เซนติเมตร ยาว 20 - 28 เซนติเมตร ปลายใบแหลม ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย เส้นกลางใบสีเขียว
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอก แบบช่อเชิงลดแน่น (compact spike) ลักษณะเป็นทรงกระบอกสั้น ก้านช่อดอกแทงออกจากกลางลำต้นเทียม ความยาวช่อดอก 25 - 30 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 5 - 7 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 4 - 6 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) ส่วนล่าง รูปไข่กลับ ปลายเป็นติ่งแหลม สีขาว ปลายสีเขียวไล่ระดับสี บริเวณส่วนล่างเป็นริ้วสีเขียว มีจำนวน 5 - 10 ใบ ใบประดับส่วนบน รูปรี ปลายแหลม สีขาว ส่วนปลายสีเขียว บริเวณส่วนล่างสีชมพูอ่อน มีจำนวน 9 - 15 ใบ ดอกจริงขนาดเล็กอยู่ในซอกใบประดับส่วนล่าง กว้าง 0.5 - 0.7 เซนติเมตร ยาว 1.6 - 2.0 เซนติเมตร สีขาว ปลายกลีบแต้มสีม่วงแดง กลีบปากสีม่วงแดง สันปากสีเหลือง โคนกลีบสีม่วงแดง เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.2 - 0.4 เซนติเมตร
ผล/เมล็ด	ไม่มี (ดอกเป็นหมัน ไม่ติดผล)

ลักษณะอื่น ๆ

1. อายุปลูกถึงให้ดอก 2 เดือน
2. เริ่มแทงช่อดอกเมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ
3. มีการแตกกอมาก ก้านช่อดอกตรง เหมาะสำหรับเป็นไม้กระถาง และไม้ตัดดอก
4. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 4 - 5 หน่อ/กอ จำนวนดอก/กอ 2 - 3 ดอก
5. อายุปักแจกันนานประมาณ 10 วัน และไม้กระถางนาน 2 - 4 สัปดาห์ หลังออกดอก

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่พีพี 4

ปทุมมา (*Curcuma sparganifolia* 'Patumrat' x *C. alismatifolia*)

พันธุ์เชียงใหม่พีพี 5

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์ 081-3730-948

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่พีพี 5 ได้มาจากการผสมพืชสกุลขมิ้น (*Curcuma*) สองชนิดระหว่าง ปทุมรัตน์ (*Curcuma sparganifolia* 'Patumrat') พันธุ์แม่ กับปทุมมา *C. alismatifolia* พันธุ์พ่อ โดยศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร ได้ผสมพันธุ์พีพีดังกล่าวในปี พ.ศ. 2538-2541 และในปี พ.ศ. 2545-2547 ได้คัดเลือกต้นลูกผสมข้ามชนิดที่มีลักษณะดีและสวยงามจึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า เชียงรายพีพี 5

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ปทุมมา (ลูกผสม) ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma sparganifolia</i> 'Patumrat' x <i>C. alismatifolia</i> วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก
ราก/หัว	ระบบรากฝอย (fibrous roots system) รากสะสมอาหาร (storage root) มีลักษณะ บวมพองออกเป็นตุ่มที่ปลายราก ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร เหง้า (rhizome) หรือ หัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวสีครีม เป็นลำต้นใต้ดินที่เจริญในแนวระนาบขนานไปกับ พื้นดินสั้น ๆ มีข้อและปล้องชัดเจน แตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร เส้นผ่านศูนย์กลางเหง้า 1.5 - 2.0 เซนติเมตร
ต้น	ลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ 30 - 44 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 56 - 68 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว รูปรีแคบ มี 2 - 4 ใบ กว้าง 5 - 6 เซนติเมตร ยาว 27 - 34 เซนติเมตร ปลายใบ เรียวแหลม ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย เส้นกลางใบสีเขียว โคนกาบใบสีน้ำตาลแดง
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอก แบบช่อเชิงลดแน่น (compact spike) ลักษณะเป็นทรงกระบอกสั้น ก้านช่อดอกแทงออกจากกลางลำต้นเทียม ความยาวช่อดอก 33 - 39 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 8 - 9.5 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 6 - 6.5 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) ส่วนล่าง รูปกลม ปลายมน สีขาว ปลายสีเขียว บริเวณส่วนล่างเป็นริ้วสีเขียว มีจำนวน 5 - 11 ใบ ใบประดับส่วนบนรูปขอบขนาน ปลายแหลม สีขาว ทั้งหมด มีจำนวน 10 - 15 ใบ ดอกจริงขนาดเล็กอยู่ในซอกใบประดับส่วนล่าง กว้างประมาณ 0.8 เซนติเมตร ยาว 2.0 - 2.4 เซนติเมตร สีขาวแต่มีสีม่วง กลีบปากสีม่วงอ่อน สันปากสีแดงและสีเหลือง เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.3 - 0.5 เซนติเมตร
ผล/เมล็ด	ไม่มี (ดอกเป็นหมัน ไม่ติดผล)
ลักษณะอื่น ๆ	1. อายุปลูกถึงให้ดอก 2 เดือน

2. เริ่มแทงช่อดอกเมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ
3. ก้านช่อดอกเล็ก แต่ตรง แข็งแรง เหมาะสำหรับเป็นไม้กระถาง และไม้ตัดดอก
4. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 2 - 3 หน่อ/กอ
5. อายุปักแจกันนานประมาณ 10 วัน และไม้กระถางนาน 2 - 4 สัปดาห์ หลังออกดอก

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่พีพี 5

ปทุมมา (*Curcuma sparganifolia* 'Patumrat' x *C. parviflora*)

พันธุ์เชียงใหม่พีพี 6

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์ 081-3730-948

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่พีพี 6 ได้มาจากการผสมพืชสกุลขมิ้น (*Curcuma*) สองชนิดระหว่าง ปทุมรัตน์ (*Curcuma sparganifolia* 'Patumrat') พันธุ์แม่ กับ เทพรำลึก (*C. parviflora*) พันธุ์พ่อ โดยศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร ได้ผสมพันธุ์พืชดังกล่าวในปี พ.ศ. 2538-2541 และในปี พ.ศ. 2545-2547 ได้คัดเลือกต้นลูกผสมข้ามชนิดที่มีลักษณะดีและสวยงามจึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า เชียงรายพีพี 6

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ปทุมมา (ลูกผสม) ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma sparganifolia</i> 'Patumrat' x <i>C. parviflora</i> วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก
ราก/หัว	ระบบรากฝอย (fibrous roots system) รากสะสมอาหาร (storage root) มีลักษณะบวมพองออกเป็นตุ่มที่ปลายราก ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร เหง้า (rhizome) หรือหัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวสีเหลืองอ่อน เป็นลำต้นใต้ดินที่เจริญในแนวระนาบขนานไปกับพื้นดินสั้น ๆ มีข้อและปล้องชัดเจน แตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร เส้นผ่านศูนย์กลางเหง้า 1.0 - 1.5 เซนติเมตร
ต้น	ลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ 45 - 46 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 40 - 60 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว รูปรีแคบ มีประมาณ 3 ใบ กว้าง 6 - 8 เซนติเมตร ยาว 26 - 37 เซนติเมตร ปลายใบแหลม ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย เส้นกลางใบสีเขียว โคนกาบใบสีน้ำตาลแดง
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอก แบบช่อเชิงลดแน่น (compact spike) ลักษณะเป็นทรงกระบอกสั้น ก้านช่อดอกแทงออกจากกลางลำต้นเทียม ความยาวช่อดอก 37 - 47 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 7 - 8.5 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 4 - 7 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) ส่วนล่าง รูปกลม ปลายเกือบกลม บริเวณส่วนปลายสีชมพูมีริ้วสีขาว บริเวณส่วนล่างสีเขียวอ่อน ปลายสีเขียวเข้ม มีจำนวน 11 - 15 ใบ ใบประดับส่วนบนรูปรี ปลายเกือบกลม สีชมพู บริเวณส่วนปลายสีเขียวมีริ้วสีขาว มีจำนวน 10 - 12 ใบ ดอกจริงขนาดเล็กอยู่ในซอกใบประดับส่วนล่าง กว้าง 0.5 - 0.6 เซนติเมตร ยาว 1.5 - 1.9 เซนติเมตร สีขาว กลีบปากสีม่วงอ่อนมีริ้วสีขาว โคนกลีบสีแดงส้มปลายสีเหลือง สันปากด้านข้างเป็นริ้วสีแดง เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.3 - 0.4 เซนติเมตร

ผล/เมล็ด
ลักษณะอื่น ๆ

ไม่มี (ดอกเป็นหมัน ไม่ติดผล)

1. อายุปลูกถึงให้ดอก 2 เดือน
2. เริ่มแทงช่อดอกเมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ
3. ก้านช่อดอกเล็ก แต่ตรง แข็งแรง เหมาะสำหรับเป็นไม้กระถาง และไม้ตัดดอก
4. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 2 - 3 หน่อ/กอ
5. อายุปักแจกันนานประมาณ 10 วัน และไม้กระถางนาน 2 - 4 สัปดาห์ หลังออกดอก

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่พีพี 6

ปทุมมา (*Curcuma sparganifolia* ‘Tubtim Siam’ x *C. rhabdota*)

พันธุ์เชียงใหม่พีพี 7

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์ 081-3730-948

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่พีพี 7 ได้มาจากการผสมพืชสกุลขมิ้น (*Curcuma*) สองชนิดระหว่างทับทิมสยาม (*Curcuma sparganifolia* ‘Tubtim Siam’) พันธุ์แม่ กับบัวลายปราจีน (*C. rhabdota*) พันธุ์พ่อ โดยศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร ได้ผสมพันธุ์พืชดังกล่าวในปี พ.ศ. 2538-2541 และในปี พ.ศ. 2545-2547 ได้คัดเลือกต้นลูกผสมข้ามชนิดที่มีลักษณะดีและสวยงามจึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า เชียงรายพีพี 7

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ปทุมมา (ลูกผสม) ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma sparganifolia</i> ‘Tubtim Siam’ x <i>C. rhabdota</i> วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก
ราก/หัว	ระบบรากฝอย (fibrous roots system) รากสะสมอาหาร (storage root) มีลักษณะบวมพองออกเป็นตุ่มที่ปลายราก ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร เหง้า (rhizome) หรือหัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวมีสีครีม เป็นลำต้นใต้ดินที่เจริญในแนวระนาบขนานไปกับพื้นดินสั้น ๆ มีข้อและปล้องชัดเจน แตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร เส้นผ่านศูนย์กลางเหง้า 1.0 - 1.5 เซนติเมตร
ต้น	ลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ 34 - 45 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 43 - 60 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว รูปรีแคบ มีประมาณ 3 ใบ กว้าง 3 - 4 เซนติเมตร ยาว 24 - 38 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย เส้นกลางใบสีเขียว โคนกาบใบสีม่วงแดง
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอก แบบช่อเชิงลดแน่น (compact spike) ลักษณะเป็นทรงกระบอกสั้น ก้านช่อดอกแทงออกจากกลางลำต้นเทียม ความยาวช่อดอก 34 - 50 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 6 - 10 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 5 - 6 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) ส่วนล่าง รูปไข่ ปลายเกือบกลม สีชมพูบานเย็น ปลายสีน้ำตาลแดง บริเวณส่วนล่างสีเขียวอ่อน มีจำนวน 4 - 7 ใบ ใบประดับส่วนบนรูปรี ปลายมน สีชมพูบานเย็น ปลายสีน้ำตาลแดง มีจำนวน 6 - 8 ใบ ดอกจริงขนาดเล็กอยู่ในซอกใบประดับส่วนล่าง กว้าง 0.6 - 0.9 เซนติเมตร ยาว 2.0 - 2.6 เซนติเมตร สีม่วงอ่อน กลีบปากสีม่วงอ่อน โคนกลีบสีแดงมีแถบสีเหลือง สันปากด้านข้างสีแดงส้ม เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.3 - 0.5 เซนติเมตร
ผล/เมล็ด	ไม่มี (ดอกเป็นหมัน ไม่ติดผล)

ลักษณะอื่น ๆ

1. อายุปลูกถึงให้ดอก 2 เดือน
2. เริ่มแทงช่อดอกเมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ
3. ก้านช่อดอกตรง แข็งแรง ใบประดับหนา เหมาะสำหรับเป็นไม้กระถาง และไม้ตัดดอก
4. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 2 - 3 หน่อ/กอ
5. อายุปักแจกันนานประมาณ 5 วัน และไม้กระถางนาน 2 - 4 สัปดาห์ หลังออกดอก

ปทุมมาพันธุ์เซียงรายพีพี 7

ปทุมมา (*Curcuma rhabdota* x *C. alismatifolia*)

พันธุ์เชียงใหม่ซีเอฟ 14

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล	กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่	50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์	081-3730-948

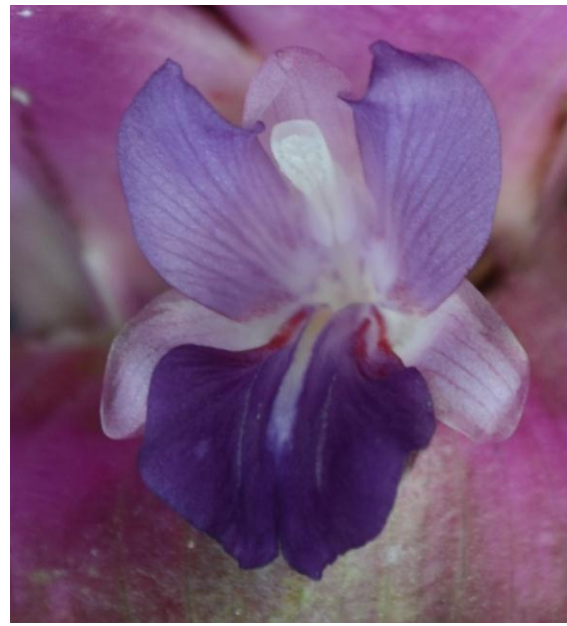
แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่ซีเอฟ 14 ได้มาจากการผสมพืชสกุลขมิ้น (*Curcuma*) สองชนิดระหว่างบัวลายปราจีน (*Curcuma rhabdota*) พันธุ์แม่ กับปทุมมา (*C. alismatifolia*) พันธุ์พ่อ โดยศูนย์วิจัยพืชสวน เชียงราย สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร ได้ผสมพันธุ์พืชดังกล่าวในปี พ.ศ. 2538-2541 และในปี พ.ศ. 2545-2547 ได้คัดเลือกต้นลูกผสมข้ามชนิดที่มีลักษณะดีและสวยงามจึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า เชียงรายซีเอฟ 14

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ปทุมมา (ลูกผสม) ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma rhabdota</i> x <i>C. alismatifolia</i> วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก
ราก/หัว	ระบบรากฝอย (fibrous roots system) รากสะสมอาหาร (storage root) มีลักษณะบวมพองออกเป็นตุ่มที่ปลายราก ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร เหง้า (rhizome) หรือหัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวมีสีม่วงอ่อน เป็นลำต้นใต้ดินที่เจริญในแนวระนาบขนานไปกับพื้นดินสั้น ๆ มีข้อและปล้องชัดเจน แตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร เส้นผ่านศูนย์กลางเหง้า 2 - 3 เซนติเมตร
ต้น	ลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ 53 - 55 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 48 - 53 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว มี 5 - 6 ใบ กว้าง 4 - 5 เซนติเมตร ยาว 28 - 30 เซนติเมตร ปลายใบแหลม ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย เส้นกลางใบสีม่วงแดง โคนกาบใบสีน้ำตาลแดง
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอก แบบช่อเชิงลดแน่น (compact spike) ก้านช่อดอกแทงออกจากกลางลำต้นเทียม ความยาวช่อดอก 10 - 12 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 5 - 6 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) ส่วนล่าง รูปกลมแบน ปลายเป็นติ่งแหลม สีเขียวปนแดง มีจำนวน 5 - 7 ใบ ใบประดับส่วนบนรูปรีถึงเกือบกลม ปลายแหลม สีชมพูอมม่วง ปลายมีแฉกสีน้ำตาล มีจำนวน 6 - 7 ใบ ดอกจริงขนาดเล็กอยู่ในซอกใบประดับส่วนล่าง กว้างประมาณ 1 เซนติเมตร ยาว 3.5 - 3.7 เซนติเมตร สีม่วงอ่อน กลีบปากสีม่วงเข้ม โคนกลีบสีแดงมีแฉกสีเหลือง สันปากสีเหลือง ขอบปากแต้มสีแดงขีดเหลือง เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.6 - 0.7 เซนติเมตร
ผล/เมล็ด	ไม่มี (ดอกเป็นหมัน ไม่ติดผล)
ลักษณะอื่น ๆ	1. อายุปลูกถึงให้ดอก 2 - 2 เดือนครึ่ง 2. เริ่มแทงช่อดอกเมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ

3. ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม ก้านช่อดอกตรงแข็งแรง เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอกและไม้ประดับแปลง
4. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 1 - 2 หน่อ/กอ
5. อายุปักแจกันนานประมาณ 7 วัน และอายุการใช้งานสำหรับไม้ประดับแปลงนาน 4 - 7 สัปดาห์ หลังออกดอก

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 14

ปทุมมา (*Curcuma sparganifolia* 'Patumrat' x *C. thorelii*)

พันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 17

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์ 081-3730-948

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 17 ได้มาจากการผสมพืชสกุลขมิ้น (*Curcuma*) สองชนิดระหว่าง ปทุมมารัตน์ (*Curcuma sparganifolia* 'Patumrat') พันธุ์แม่ กับบัวขาว (*C. thorelii*) พันธุ์พ่อ โดยศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงใหม่ สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร ได้ผสมพันธุ์พืชดังกล่าวในปี พ.ศ. 2538-2541 และในปี พ.ศ. 2545-2547 ได้คัดเลือกต้นลูกผสมข้ามชนิดที่มีลักษณะดีและสวยงามจึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า เชียงใหม่รายซีเอฟ 17

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ปทุมมา (ลูกผสม) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Curcuma sparganifolia* 'Patumrat' x *C. thorelii* วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก

ราก/หัว ระบบรากฝอย (fibrous roots system) รากสะสมอาหาร (storage root) มีลักษณะบวมพองออกเป็นตุ่มที่ปลายราก ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร เหง้า (rhizome) หรือหัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวมีสีครีม เป็นลำต้นใต้ดินที่เจริญในแนวระนาบขนานไปกับพื้นดินสั้น ๆ มีข้อและปล้องชัดเจน แตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร เส้นผ่านศูนย์กลางเหง้า 1.5 – 2.0 เซนติเมตร

ต้น ลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ 48 - 60 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 53 - 72 เซนติเมตร

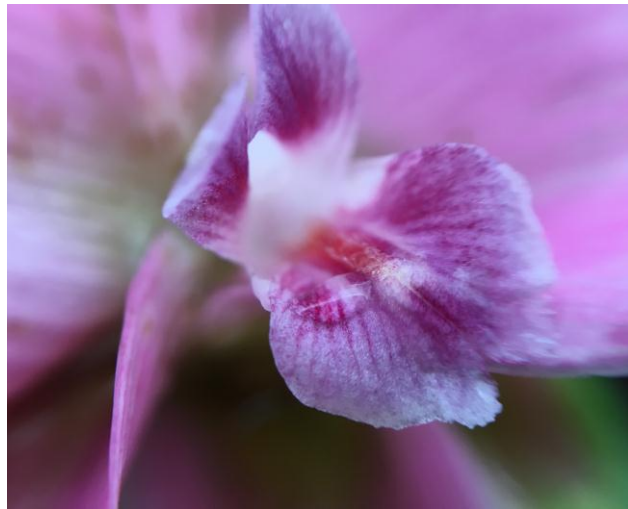
ใบ ใบเดี่ยว มีประมาณ 4 ใบ กว้าง 5.0 – 6.7 เซนติเมตร ยาว 34 - 37 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย เส้นกลางใบสีเขียว กาบใบสีเขียว โคนกาบใบสีน้ำตาลแดง

ดอก/ช่อดอก ช่อดอก แบบช่อเชิงลดแน่น (compact spike) ก้านช่อดอกแทงออกจากกลางลำต้นเทียม ความยาวช่อดอก 38 – 48 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 8 - 9.5 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 6.5 – 7.6 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) ส่วนล่าง รูปกลมแบน ปลายมน สีชมพู บริเวณส่วนปลายสีเขียว มีจำนวน 8 - 11 ใบ ใบประดับส่วนบนรูปรี ปลายมน สีชมพู มีริ้วสีขาวจากส่วนปลาย มีจำนวน 16 - 20 ใบ ดอกจริงขนาดเล็กอยู่ในซอกใบประดับส่วนล่าง กว้างประมาณ 0.9 เซนติเมตร ยาวประมาณ 2.8 เซนติเมตร สีม่วง กลีบปากสีม่วง สันปากสีแดงอมส้ม เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.4 - 0.7 เซนติเมตร

ผล/เมล็ด ไม่มี (ดอกเป็นหมัน ไม่ติดผล)

ลักษณะอื่น ๆ 1. อายุปลูกถึงให้ดอก 2 – 2 เดือนครึ่ง

2. เริ่มแทงช่อดอกเมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ
3. ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม ใบประดับหนา เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอกและไม้ประดับแปลง
4. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 1 - 2 หน่อ/กอ
5. อายุปักแจกันนานประมาณ 10 วัน และอายุการใช้งานสำหรับไม้ประดับแปลงนาน 4 - 7 สัปดาห์ หลังออกดอก

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่ 17

ปทุมมา (*Curcuma parviflora* x *C. alismatifolia*)

พันธุ์เชียงใหม่ซีเอฟ 18

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล	กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่	50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์	081-3730-948

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่ซีเอฟ 18 ได้มาจากการผสมพืชสกุลขมิ้น (*Curcuma*) สองชนิดระหว่าง เทพรำลึก (*Curcuma parviflora*) พันธุ์แม่ กับบัวสวรรค์ขาว (*C. alismatifolia*) พันธุ์พ่อ โดยศูนย์วิจัยพืชสวน เชียงราย สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร ได้ผสมพันธุ์พืชดังกล่าวในปี พ.ศ. 2538-2541 และในปี พ.ศ. 2545-2547 ได้คัดเลือกต้นลูกผสมข้ามชนิดที่มีลักษณะดีและสวยงามจึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า เชียงรายซีเอฟ 18

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ปทุมมา (ลูกผสม) ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma parviflora</i> x <i>C. alismatifolia</i> วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก
ราก/หัว	ระบบรากฝอย (fibrous roots system) รากสะสมอาหาร (storage root) มีลักษณะบวมพองออกเป็นตุ่มทรงกลมที่ปลายราก ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร เหง้า (rhizome) หรือหัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวมีสีครีม เป็นลำต้นใต้ดินที่เจริญในแนวระนาบขนานไปกับพื้นดินสั้น ๆ มีข้อและปล้องชัดเจน แตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร เส้นผ่านศูนย์กลางเหง้า 1.5 – 2.0 เซนติเมตร
ต้น	ลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ 37 - 40 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 40 - 45 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว มีประมาณ 3 ใบ กว้าง 8 – 9 เซนติเมตร ยาว 21 - 28 เซนติเมตร ปลายใบแหลม ขอบใบเป็นคลื่นปานกลาง เส้นกลางใบสีเขียว กาบใบสีเขียว โคนกาบใบสีน้ำตาลแดง
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอก แบบช่อเชิงลดแน่น (compact spike) ก้านช่อดอกแทงออกจากกลางลำต้นเทียม ความยาวช่อดอก 32 – 36 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 11 - 14 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 4 – 7 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) ส่วนล่างรูปเกือบกลม ปลายเป็นติ่งแหลม สีเขียวอ่อน บริเวณส่วนปลายสีเขียวไล่ระดับ มีจำนวน 8 - 12 ใบ ใบประดับส่วนบนรูปเกือบกลม ปลายแหลม สีขาว บริเวณส่วนปลายมีริ้วสีเขียว มีจำนวน 8 - 9 ใบ ดอกจริงขนาดเล็กอยู่ในซอกใบประดับส่วนล่าง กว้าง 1.0 – 1.5 เซนติเมตร ยาว 3.2 – 3.5 เซนติเมตร สีม่วง กลีบปากสีม่วงเข้ม สันปากเหลืองอมส้ม เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.4 - 0.5 เซนติเมตร
ผล/เมล็ด	ไม่มี (ดอกเป็นหมัน ไม่ติดผล)
ลักษณะอื่น ๆ	1. อายุปลูกถึงให้ดอก 2 – 2 เดือนครึ่ง

2. เริ่มแทงช่อดอกเมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ
3. ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม ก้านช่อดอกตรง แข็งแรง ใบประดับหนา ดอกจริงมีกลิ่นหอม เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอกและไม้ประดับแปลง
4. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 1 - 2 หน่อ/กอ
5. อายุปักแจกันนานประมาณ 14 วัน และอายุการใช้งานสำหรับไม้ประดับแปลงนาน 4 - 7 สัปดาห์ หลังออกดอก

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่ 18

ปทุมมา (*Curcuma rhabdota* x *C. alismatifolia*)

พันธุ์เชียงใหม่ซีเอฟ 19

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์ 081-3730-948

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่ซีเอฟ 19 ได้มาจากการผสมพืชสกุลขมิ้น (*Curcuma*) สองชนิดระหว่าง บัวลายลาว (*Curcuma rhabdota*) พันธุ์แม่ กับปทุมมา (*C. alismatifolia*) พันธุ์พ่อ กับ โดยศูนย์วิจัยพืชสวน เชียงราย สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร ได้ผสมพันธุ์พืชดังกล่าวในปี พ.ศ. 2538-2541 และในปี พ.ศ. 2545-2547 ได้คัดเลือกต้นลูกผสมข้ามชนิดที่มีลักษณะดีและสวยงามจึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า เชียงรายซีเอฟ 19

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ปทุมมา (ลูกผสม) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Curcuma rhabdota* x *C. alismatifolia*
วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก

ราก/หัว ระบบรากฝอย (fibrous roots system) รากสะสมอาหาร (storage root) มีลักษณะ บวมพองออกเป็นตุ่มที่ปลายราก ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร เหง้า (rhizome) หรือ หัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวมีสีม่วงอ่อน เป็นลำต้นใต้ดินที่เจริญในแนวระนาบขนานไปกับ พื้นดินสั้น ๆ มีข้อและปล้องชัดเจน แตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร เส้นผ่านศูนย์กลางเหง้า 1.5 – 2.0 เซนติเมตร

ต้น ลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ 54 - 67 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 53 - 58 เซนติเมตร

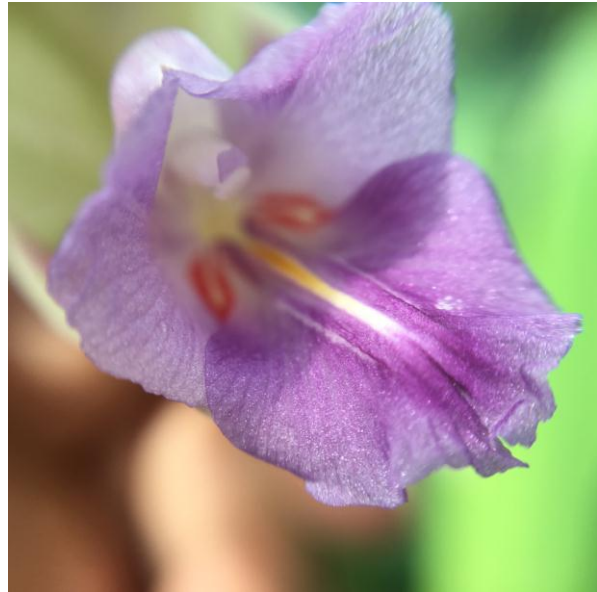
ใบ ใบเดี่ยว มีประมาณ 5 – 6 ใบ กว้าง 7.5 – 8.0 เซนติเมตร ยาว 31 - 36 เซนติเมตร ปลายใบแหลม ขอบใบเป็นคลื่นปานกลาง เส้นกลางใบสีเขียว กาบใบสีเขียว โคนกาบใบสีเขียว

ดอก/ช่อดอก ช่อดอก แบบช่อเชิงลดแน่น (compact spike) ก้านช่อดอกแทงออกจากกลาง ลำต้นเทียม ความยาวช่อดอก 62 – 70 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 10.5 – 12.5 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 5.8 – 6.5 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) ส่วนล่าง รูปกลมแบน ปลายเกือบกลม สีเขียวอ่อน แต้มสีชมพูอ่อน มีจำนวน 8 - 9 ใบ ใบประดับส่วนบนรูปรี ปลายมน ปลายสีขาว บริเวณส่วนโคนสีชมพูอ่อน มีจำนวน 6 - 8 ใบ ดอกจริงขนาดเล็กอยู่ในซอกใบประดับส่วนล่าง กว้าง 1.3 – 1.5 เซนติเมตร ยาว 4.0 – 4.2 เซนติเมตร สีม่วงอ่อน กลีบปากสีม่วง โคนสีเหลืองขีดแดง สันปากสีขาว ขอบปากสีแดงขีดเหลือง เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.6 - 0.8 เซนติเมตร

ผล/เมล็ด ไม่มี (ดอกเป็นหมัน ไม่ติดผล)

ลักษณะอื่น ๆ 1. อายุปลูกถึงให้ดอก 2 – 2 เดือนครึ่ง
2. เริ่มแทงช่อดอกเมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ

3. ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม ก้านช่อดอกตรง เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอกและไม้ประดับแปลง
4. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 1 - 2 หน่อ/กอ
5. อายุปักแจกันนานประมาณ 9 วัน และอายุการใช้งานสำหรับไม้ประดับแปลงนาน 4 - 7 สัปดาห์ หลังออกดอก

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 19

ปทุมมา (*Curcuma sparganifolia* x *C. rhabdota*)
พันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 20

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์ 081-3730-948

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 20 ได้มาจากการผสมพืชสกุลขมิ้น (*Curcuma*) สองชนิดระหว่างทับทิมสยาม (*Curcuma sparganifolia*) พันธุ์แม่ กับบัวลายปราจีน (*C. rhabdota*) พันธุ์พ่อ โดยศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร ได้ผสมพันธุ์พืชดังกล่าวในปี พ.ศ. 2538-2541 และในปี พ.ศ. 2545-2547 ได้คัดเลือกต้นลูกผสมข้ามชนิดที่มีลักษณะดีและสวยงามจึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า เชียงรายซีเอฟ 20

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ปทุมมา (ลูกผสม) ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma sparganifolia</i> x <i>C. rhabdota</i> วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก
ราก/หัว	ระบบรากฝอย (fibrous roots system) รากสะสมอาหาร (storage root) มีลักษณะบวมพองออกเป็นตุ่มที่ปลายราก ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร เหง้า (rhizome) หรือหัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวมีสีครีม เป็นลำต้นใต้ดินที่เจริญในแนวระนาบขนานไปกับพื้นดินสั้น ๆ มีข้อและปล้องชัดเจน แตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร เส้นผ่านศูนย์กลางเหง้า 1.5 – 2.0 เซนติเมตร
ต้น	ลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ 30 - 35 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 20 - 22 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว มีประมาณ 2 ใบ กว้าง 2.0 – 2.8 เซนติเมตร ยาว 17.6 – 19.5 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย เส้นกลางใบสีเขียวอ่อน กาบใบสีเขียวอ่อน โคนกาบใบสีน้ำตาลฉาบสีเขียว
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอก แบบช่อเชิงลดแน่น (compact spike) ก้านช่อดอกแทงออกจากกลางลำต้นเทียม ความยาวช่อดอก 29 – 33 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 5.5 – 7.5 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 3.8 – 5.0 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) ส่วนล่าง รูปกลมแบน ปลายมน สีชมพูบานเย็น ปลายสีน้ำตาลกลีบสีเขียว บริเวณส่วนโคนสีเขียวอ่อน มีจำนวนประมาณ 6 ใบ ใบประดับส่วนบนรูปรี ปลายเรียวแหลม สีชมพูบานเย็น ปลายสีน้ำตาลกลีบสีเขียว มีจำนวน 6 - 8 ใบ ดอกจริงขนาดเล็กอยู่ในซอกใบประดับส่วนล่าง กว้าง 0.5 – 1.0 เซนติเมตร ยาว 1.5 – 2.0 เซนติเมตร สีม่วงอ่อน กลีบปากสีม่วงอ่อน สันปากสีเหลือง ขอบปากเป็นริ้วสีแดง เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.2 - 0.3 เซนติเมตร
ผล/เมล็ด	ไม่มี (ดอกเป็นหมัน ไม่ติดผล)

ลักษณะอื่น ๆ

1. อายุปลูกถึงให้ดอก 2 - 2 เดือนครึ่ง
2. เริ่มแทงช่อดอกเมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ
3. ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม ก้านช่อดอกตรง แข็งแรง ใบประดับหนา เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอกและไม้ประดับแปลง
4. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 1 - 2 หน่อ/กอ
5. อายุปักแจกันนานประมาณ 9 วัน และอายุการใช้งานสำหรับไม้ประดับแปลงนาน 4 - 7 สัปดาห์ หลังออกดอก

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่ 20

ปทุมมา (*Curcuma rhabdota* × *C. sparganifolia*)
พันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 21

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์ 081-3730-948

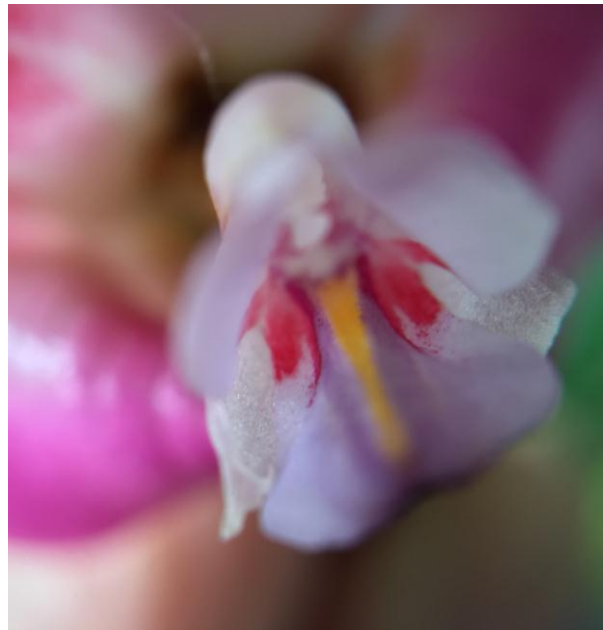
แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 21 ได้มาจากการผสมพืชสกุลขมิ้น (*Curcuma*) สองชนิดระหว่าง บัวลายปราจีน (*Curcuma rhabdota*) พันธุ์แม่ กับปทุมรัตน์ (*C. sparganifolia*) พันธุ์พ่อ โดยศูนย์วิจัยพืชสวน เชียงราย สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร ได้ผสมพันธุ์พืชดังกล่าวในปี พ.ศ. 2538-2541 และในปี พ.ศ. 2545-2547 ได้คัดเลือกต้นลูกผสมข้ามชนิดที่มีลักษณะดีและสวยงามจึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า เชียงรายซีเอฟ 21

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ปทุมมา (ลูกผสม) ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma rhabdota</i> × <i>C. sparganifolia</i> วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก
ราก/หัว	ระบบรากฝอย (fibrous roots system) รากสะสมอาหาร (storage root) มีลักษณะ บวมพองออกเป็นตุ่มที่ปลายราก ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร เหง้า (rhizome) หรือ หัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวมีสีครีม เป็นลำต้นใต้ดินที่เจริญในแนวระนาบขนานไปกับ พื้นดินสั้น ๆ มีข้อและปล้องชัดเจน แตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร เส้นผ่านศูนย์กลางเหง้า 1.5 – 2.0 เซนติเมตร
ต้น	ลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ 65.5 – 75.0 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 30 – 50 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว มีประมาณ 2 ใบ กว้าง 6.0 – 6.5 เซนติเมตร ยาว 34.0 – 36.0 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม ขอบใบเป็นคลื่นมาก เส้นกลางใบสีเขียว กาบใบสีเขียว โคนกาบใบสีน้ำตาลแดงปนเขียว
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอก แบบช่อเชิงลดแน่น (compact spike) ก้านช่อดอกแทงออกจากกลาง ลำต้นเทียม ความยาวช่อดอก 49.5 – 65 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 5.0 – 6.5 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 3.5 – 4.0 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) ส่วนล่าง รูปกลม ปลายมน สีชมพูเข้ม เป็นริ้วสีแดง ขลิบสีเขียว มีจำนวน 8 - 10 ใบ ใบประดับส่วนบนรูปขอบขนาน ปลายเรียวแหลม สีชมพู แต้มสีแดง มีจำนวน 8 - 10 ใบ ดอกจริงขนาดเล็กอยู่ในซอกใบประดับส่วนล่าง กว้าง 0.4 – 0.5 เซนติเมตร ยาว 1.5 – 2.0 เซนติเมตร สีม่วงอ่อน โคนสีขาว กลีบปากสีม่วง สันปากสีเหลือง ขอบปากแต้มสีแดง เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.2 - 0.4 เซนติเมตร
ผล/เมล็ด	ไม่มี (ดอกเป็นหมัน ไม่ติดผล)
ลักษณะอื่น ๆ	1. อายุปลูกถึงให้ดอก 2 – 2 เดือนครึ่ง

2. เริ่มแทงช่อดอกเมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ
3. ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม ก้านช่อดอกตรง ใบประดับหนา เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอก และไม้ประดับแปลง
4. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 1 - 2 หน่อ/กอ
5. อายุปักแจกันนานประมาณ 12 วัน และอายุการใช้งานสำหรับไม้ประดับแปลงนาน 4 - 7 สัปดาห์ หลังออกดอก

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 21

ปทุมมา (*Curcuma alismatifolia* x *C. rhabdota*)
พันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 22

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์ 081-3730-948

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 22 ได้มาจากการผสมพืชสกุลขมิ้น (*Curcuma*) สองชนิดระหว่าง ปทุมมา (*Curcuma alismatifolia*) พันธุ์แม่ กับบัวลายลาว (*C. rhabdota*) พันธุ์พ่อ โดยศูนย์วิจัยพืชสวน เชียงราย สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร ได้ผสมพันธุ์พืชดังกล่าวในปี พ.ศ. 2538-2541 และในปี พ.ศ. 2545-2547 ได้คัดเลือกต้นลูกผสมข้ามชนิดที่มีลักษณะดีและสวยงามจึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า เชียงรายซีเอฟ 22

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ปทุมมา (ลูกผสม) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Curcuma alismatifolia* x *C. rhabdota*
วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก

ราก/หัว ระบบรากฝอย (fibrous roots system) รากสะสมอาหาร (storage root) มีลักษณะ บวมพองออกเป็นตุ่มที่ปลายราก ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร เหง้า (rhizome) หรือ หัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวมีสีม่วงอ่อน เป็นลำต้นใต้ดินที่เจริญในแนวระนาบขนานไปกับ พื้นดินสั้น ๆ มีข้อและปล้องชัดเจน แตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร เส้นผ่านศูนย์กลางเหง้า 2.0 – 2.5 เซนติเมตร

ต้น ลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ 45 – 55 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 42 – 52 เซนติเมตร

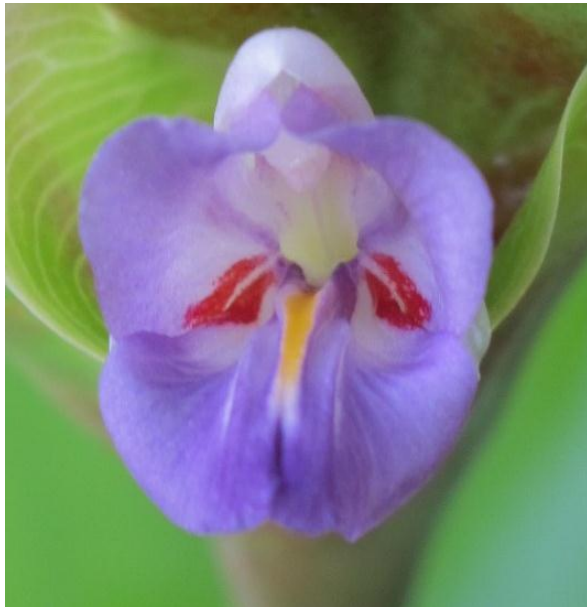
ใบ ใบเดี่ยว มีประมาณ 3 ใบ กว้าง 10.0 – 10.5 เซนติเมตร ยาว 30.5 – 38.0 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม ขอบใบเป็นคลื่นปานกลาง เส้นกลางใบสีน้ำตาลแดง กาบใบสีเขียวอ่อน โคนกาบใบสีน้ำตาลฉาบสีเขียว

ดอก/ช่อดอก ช่อดอก แบบช่อเชิงลดแน่น (compact spike) ก้านช่อดอกแทงออกจากกลาง ลำต้นเทียม ความยาวช่อดอก 53 – 60 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 12 – 13 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 5.5 – 7.5 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) ส่วนล่าง รูปกลมแบน ปลายมน สีเขียวอ่อน ปลายสีชมพู มีจำนวน 11 - 12 ใบ ใบประดับส่วนบนรูปขอบขนาน ปลายเรียวแหลม สีชมพู มีริ้วสีขาว ปลายแถมสีน้ำตาล และสีเขียว มีจำนวน 10 - 11 ใบ ดอกจริงขนาดเล็กอยู่ในซอกใบประดับส่วนล่าง กว้าง 1.2 – 1.3 เซนติเมตร ยาว 3.0 – 3.9 เซนติเมตร สีม่วงอ่อน โคนสีขาว กลีบปาก สีม่วง สันปากสีเหลือง ขอบปากแถมสีแดงขีดสีเหลือง เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก ประมาณ 0.6 เซนติเมตร

ผล/เมล็ด ไม่มี (ดอกเป็นหมัน ไม่ติดผล)

ลักษณะอื่น ๆ

1. อายุปลูกถึงให้ดอก 2 - 2 เดือนครึ่ง
2. เริ่มแทงช่อดอกเมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ
3. ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม ก้านช่อดอกตรง แข็งแรง ใบประดับหนา เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอกและไม้ประดับแปลง
4. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 1 - 2 หน่อ/กอ
5. อายุปักแจกันนานประมาณ 13 วัน และอายุการใช้งานสำหรับไม้ประดับแปลงนาน 4 - 7 สัปดาห์ หลังออกดอก

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่ 22

ปทุมมา (*Curcuma rhabdota* x *C. alismatifolia*)
พันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 23

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์ 081-3730-948

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 23 ได้มาจากการผสมพืชสกุลขมิ้น (*Curcuma*) สองชนิดระหว่าง บัวลายปราจีน (*Curcuma rhabdota*) พันธุ์แม่ กับปทุมมา (*C. alismatifolia*) พันธุ์พ่อ โดยศูนย์วิจัยพืชสวน เชียงราย สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร ได้ผสมพันธุ์พืชดังกล่าวในปี พ.ศ. 2538-2541 และในปี พ.ศ. 2545-2547 ได้คัดเลือกต้นลูกผสมข้ามชนิดที่มีลักษณะดีและสวยงามจึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า เชียงรายซีเอฟ 23

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ปทุมมา (ลูกผสม) ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma rhabdota</i> x <i>C. alismatifolia</i> วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก
ราก/หัว	ระบบรากฝอย (fibrous roots system) รากสะสมอาหาร (storage root) มีลักษณะ บวมพองออกเป็นตุ่มที่ปลายราก ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร เหง้า (rhizome) หรือ หัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวมีสีม่วงอ่อน เป็นลำต้นใต้ดินที่เจริญในแนวระนาบขนานไปกับ พื้นดินสั้น ๆ มีข้อและปล้องชัดเจน แตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร เส้นผ่านศูนย์กลางเหง้า 2.0 – 2.5 เซนติเมตร
ต้น	ลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ 36 – 41 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 27 – 30 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว มีประมาณ 3 ใบ กว้าง 6.2 – 7.5 เซนติเมตร ยาว 20 – 28 เซนติเมตร ปลายใบแหลม ขอบใบเป็นคลื่นปานกลาง เส้นกลางใบสีเขียว กาบใบสีเขียว โคนกาบใบสีเขียวฉาบสีน้ำตาลแดง
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอก แบบช่อเชิงลดแน่น (compact spike) ก้านช่อดอกแทงออกจากกลางลำต้นเทียม ความยาวช่อดอก 38.5 – 39.5 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 10.5 – 12.5 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 5.3 – 6.5 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) ส่วนล่าง รูปกลมแบน ปลายเกือบกลม สีเขียวอ่อน ปลายสีชมพูอมม่วงขลิบน้ำตาลแดง มีจำนวน 10 - 12 ใบ ใบประดับส่วนบนรูปรี ปลายมน สีชมพูอมม่วง มีริ้วสีขาว ปลายแฉกสีน้ำตาลแดง มีจำนวน 11 - 13 ใบ ดอกจริงขนาดเล็กอยู่ในซอกใบประดับส่วนล่าง กว้าง 1.0 – 1.8 เซนติเมตร ยาว 3.2 – 3.5 เซนติเมตร สีม่วง โคนสีขาว กลีบปากสีม่วงเข้ม สันปากสีเหลือง ขอบปากแฉกสีแดง เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.5 - 0.6 เซนติเมตร
ผล/เมล็ด	ไม่มี (ดอกเป็นหมัน ไม่ติดผล)

ลักษณะอื่น ๆ

1. อายุปลูกถึงให้ดอก 2 - 2 เดือนครึ่ง
2. เริ่มแทงช่อดอกเมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ
3. ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม ก้านช่อดอกตรง แข็งแรง ใบประดับหนา เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอกและไม้ประดับแปลง
4. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 1 - 2 หน่อ/กอ
5. อายุปักแจกันนานประมาณ 7 วัน และอายุการใช้งานสำหรับไม้ประดับแปลงนาน 4 - 7 สัปดาห์ หลังออกดอก

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่ 23

ปทุมมา (*Curcuma sparganifolia* x *C. parviflora*)
พันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 24

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์ 081-3730-948

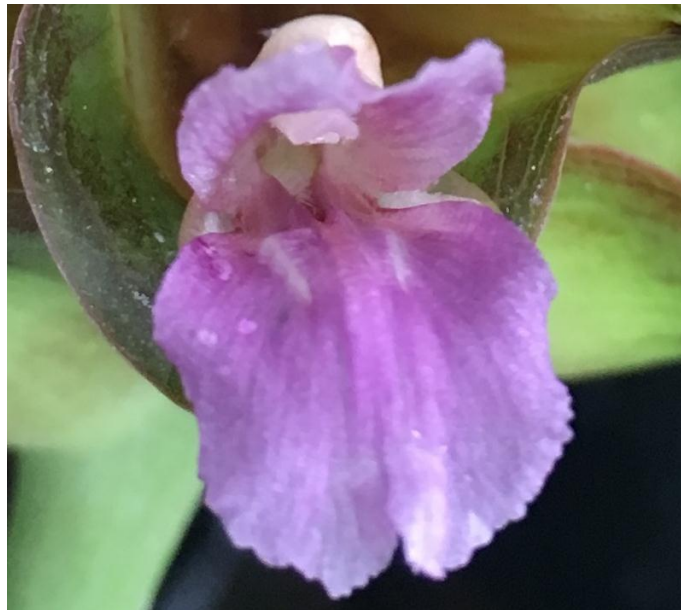
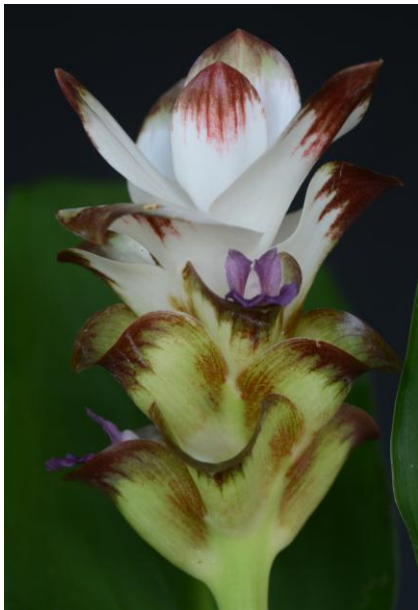
แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 24 ได้มาจากการผสมพืชสกุลขมิ้น (*Curcuma*) สองชนิดระหว่าง บัวลายกาญจน์ (*Curcuma sparganifolia*) พันธุ์แม่ กับบัวขาว (*C. parviflora*) พันธุ์พ่อ โดยศูนย์วิจัยพืชสวน เชียงราย สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร ได้ผสมพันธุ์พืชดังกล่าวในปี พ.ศ. 2538-2541 และในปี พ.ศ. 2545-2547 ได้คัดเลือกต้นลูกผสมข้ามชนิดที่มีลักษณะดีและสวยงามจึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า เชียงรายซีเอฟ 24

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ปทุมมา (ลูกผสม) ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma sparganifolia</i> x <i>C. parviflora</i> วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก
ราก/หัว	ระบบรากฝอย (fibrous roots system) รากสะสมอาหาร (storage root) มีลักษณะ บวมพองออกเป็นตุ่มที่ปลายราก ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร เหง้า (rhizome) หรือ หัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวมีสีครีม เป็นลำต้นใต้ดินที่เจริญในแนวระนาบขนานไปกับ พื้นดินสั้น ๆ มีข้อและปล้องชัดเจน แตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร เส้นผ่านศูนย์กลางเหง้า 2.0 – 2.5 เซนติเมตร
ต้น	ลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ 59 – 63 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 44 – 57 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว มี 3 - 4 ใบ กว้าง 8.5 – 11.0 เซนติเมตร ยาว 30 – 32 เซนติเมตร ปลายใบแหลม ขอบใบเป็นคลื่นปานกลาง เส้นกลางใบสีเขียว กาบใบสีเขียว โคนกาบใบสีเขียวฉาบสีน้ำตาล
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอก แบบช่อเชิงลดแน่น (compact spike) ก้านช่อดอกแทงออกจากกลางลำต้นเทียม ความยาวช่อดอก 46.5 – 53.0 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 8.5 - 10.0 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 5.5 – 6.0 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) ส่วนล่าง รูปกลม ปลายมน สีเขียวอ่อน ปลายและขอบขลิบสีน้ำตาลแดงไล่ระดับสี มีจำนวน 10 - 12 ใบ ใบประดับส่วนบนรูปรี ปลายมน สีขาว ปลายแต่มีสีน้ำตาลแดงปนเขียวไล่ระดับสี มีจำนวน 8 - 9 ใบ ดอกจริงขนาดเล็กอยู่ในซอกใบประดับส่วนล่าง กว้าง 1.0 – 1.2 เซนติเมตร ยาว 3.0 – 3.5 เซนติเมตร สีม่วง กลีบปากสีม่วง สันปากสีน้ำตาล เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.5 - 0.6 เซนติเมตร
ผล/เมล็ด	ไม่มี (ดอกเป็นหมัน ไม่ติดผล)
ลักษณะอื่น ๆ	1. อายุปลูกถึงให้ดอก 2 – 2 เดือนครึ่ง

2. เริ่มแทงช่อดอกเมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ
3. ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม ก้านช่อดอกตรง ใบประดับหนา เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอก และไม้ประดับแปลง
4. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 1 - 2 หน่อ/กอ
5. อายุปักแจกันนานประมาณ 13 วัน และอายุการใช้งานสำหรับไม้ประดับแปลงนาน 4 - 7 สัปดาห์ หลังออกดอก

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 24

ปทุมมา (*Curcuma parviflora* x *Curcuma* 'CR-PP-01-4')
พันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 25

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์ 081-3730-948

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 25 ได้มาจากการผสมพืชสกุลขมิ้น (*Curcuma*) สองชนิดระหว่าง เทพรำลึก (*Curcuma parviflora*) พันธุ์แม่ กับปทุมรัตน์ลูกผสมเชียงใหม่ราย 'CR-PP-01-4' พันธุ์พ่อ โดยศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงใหม่ สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร ได้ผสมพันธุ์พืชดังกล่าวในปี พ.ศ. 2538-2541 และในปี พ.ศ. 2545-2547 ได้คัดเลือกต้นลูกผสมข้ามชนิดที่มีลักษณะดีและสวยงามจึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า เชียงรายซีเอฟ 25

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ปทุมมา (ลูกผสม) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Curcuma parviflora* x *Curcuma* 'CR-PP-01-4' วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก

ราก/หัว ระบบรากฝอย (fibrous roots system) รากสะสมอาหาร (storage root) มีลักษณะบวมพองออกเป็นตุ่มที่ปลายราก ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร เหง้า (rhizome) หรือหัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวมีสีครีม เป็นลำต้นใต้ดินที่เจริญในแนวระนาบขนานไปกับพื้นดินสั้น ๆ มีข้อและปล้องชัดเจน แตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร เส้นผ่านศูนย์กลางเหง้า 1.5 – 2.0 เซนติเมตร

ต้น ลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ 45 – 51 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 42 – 60 เซนติเมตร

ใบ ใบเดี่ยว มีประมาณ 3 ใบ กว้าง 6.5 – 8.0 เซนติเมตร ยาว 29 – 37 เซนติเมตร ปลายใบแหลม ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย เส้นกลางใบสีเขียว กาบใบสีเขียว โคนกาบใบสีน้ำตาลแดง

ดอก/ช่อดอก ช่อดอก แบบช่อเชิงลดแน่น (compact spike) ก้านช่อดอกแทงออกจากกลางลำต้นเทียม ความยาวช่อดอก 45 – 52 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 7.0 - 7.8 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 5.2 – 6.4 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) ส่วนล่าง รูปขอบขนาน ปลายแหลม สีเขียวชมพูเข้มไล่ระดับสี ปลายสีเขียวอ่อนเป็นริ้ว มีจำนวน 8 - 10 ใบ ใบประดับส่วนบนรูปขอบขนาน ปลายแหลม สีชมพูอ่อน ปลายเขียวอ่อน มีจำนวน 10 - 12 ใบ ดอกจริงขนาดเล็กอยู่ในซอกใบประดับส่วนล่าง กว้าง 0.5 – 0.6 เซนติเมตร ยาว 1.6 – 1.9 เซนติเมตร สีขาว กลีบปากสีม่วงอ่อน สันปากสีส้มแดง ปลายสันปากสีเหลือง เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.3 - 0.4 เซนติเมตร

ผล/เมล็ด ไม่มี (ดอกเป็นหมัน ไม่ติดผล)

ลักษณะอื่น ๆ

1. อายุปลูกถึงให้ดอก 2 - 2 เดือนครึ่ง
2. เริ่มแทงช่อดอกเมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ
3. ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม ก้านช่อดอกตรง เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอกและไม้ประดับแปลง
4. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 1 - 2 หน่อ/กอ
5. อายุปักแจกันนานประมาณ 16 วัน และอายุการใช้งานสำหรับไม้ประดับแปลงนาน 4 - 7 สัปดาห์ หลังออกดอก

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่ 25

ปทุมมา (*Curcuma parviflora* x *C. rhabdota*)
พันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 26

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์ 081-3730-948

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 26 ได้มาจากการผสมพืชสกุลขมิ้น (*Curcuma*) สองชนิดระหว่างบัวขาว (*Curcuma parviflora*) พันธุ์แม่ กับบัวลายปราจีนโคนแดง (*C. rhabdota*) พันธุ์พ่อ โดยศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงใหม่ สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร ได้ผสมพันธุ์พืชดังกล่าวในปี พ.ศ. 2538-2541 และในปี พ.ศ. 2545-2547 ได้คัดเลือกต้นลูกผสมข้ามชนิดที่มีลักษณะดีและสวยงามจึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า เชียงรายซีเอฟ 26

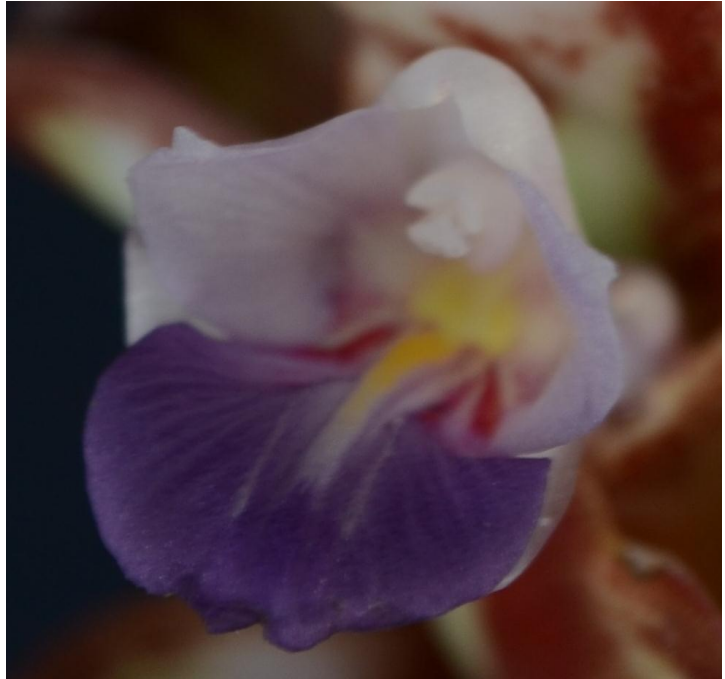
ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ปทุมมา (ลูกผสม) ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma parviflora</i> x <i>C. rhabdota</i> วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก
ราก/หัว	ระบบรากฝอย (fibrous roots system) รากสะสมอาหาร (storage root) มีลักษณะบวมพองออกเป็นตุ่มที่ปลายราก ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร เหง้า (rhizome) หรือหัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวมีสีครีม เป็นลำต้นใต้ดินที่เจริญในแนวระนาบขนานไปกับพื้นดินสั้น ๆ มีข้อและปล้องชัดเจน แตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร เส้นผ่านศูนย์กลางเหง้า 2.0 – 2.5 เซนติเมตร
ต้น	ลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ 38.0 – 42.5 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 32.0 – 33.5 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว มี 3 - 4 ใบ กว้าง 4.5 – 5.0 เซนติเมตร ยาว 23 – 28 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย เส้นกลางใบสีน้ำตาลแดง กาบใบสีเขียว โคนกาบใบสีน้ำตาลแดงฉาบเขียว
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอก แบบช่อเชิงลดแน่น (compact spike) ก้านช่อดอกแทงออกจากกลางลำต้นเทียม ความยาวช่อดอก 39.0 – 44.5 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 10 - 13 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 4.5 – 5.0 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) ส่วนล่าง รูปกลม ปลายมน สีเขียวอ่อน ปลายสีน้ำตาลแดงไล่ระดับสี มีจำนวน 7 - 9 ใบ ใบประดับส่วนบนรูปขอบขนาน ปลายแหลม สีขาวอมชมพู ปลายแต้มสีน้ำตาลแดงปนสีเขียว มีจำนวน 8 - 9 ใบ ดอกจริงขนาดเล็กอยู่ในซอกใบประดับส่วนล่าง กว้าง 1.0 – 1.4 เซนติเมตร ยาว 3.0 – 3.3 เซนติเมตร สีขาวอมม่วง กลีบปากสีม่วง โคนสีเหลือง สันปากสีเหลือง ปลายสันปากสีขาว เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.4 - 0.6 เซนติเมตร

ผล/เมล็ด
ลักษณะอื่น ๆ

ไม่มี (ดอกเป็นหมัน ไม่ติดผล)

1. อายุปลูกถึงให้ดอก 2 - 2 เดือนครึ่ง
2. เริ่มแทงช่อดอกเมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ
3. ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม ก้านช่อดอกตรง ใบประดับหนา เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอก และไม้ประดับแปลง
4. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 1 - 2 หน่อ/กอ
5. อายุปักแจกันนานประมาณ 7 วัน และอายุการใช้งานสำหรับไม้ประดับแปลงนาน 4 - 7 สัปดาห์ หลังออกดอก

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 26

ปทุมมา (*Curcuma parviflora* x *C. alismatifolia*)
พันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 27

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์ 081-3730-948

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

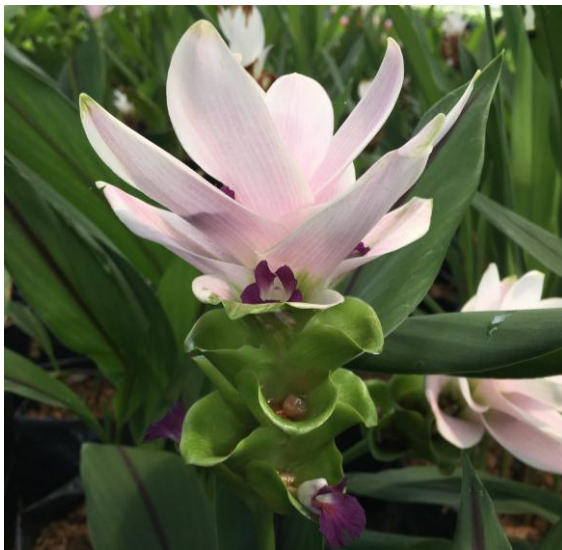
ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 27 ได้มาจากการผสมพืชสกุลขมิ้น (*Curcuma*) สองชนิดระหว่างบัวขาวใหญ่ (*Curcuma parviflora*) พันธุ์แม่ กับปทุมมา (*C. alismatifolia*) พันธุ์พ่อ โดยศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงใหม่ สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร ได้ผสมพันธุ์พืชดังกล่าวในปี พ.ศ. 2538-2541 และในปี พ.ศ. 2545-2547 ได้คัดเลือกต้นลูกผสมข้ามชนิดที่มีลักษณะดีและสวยงาม จึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า เชียงรายซีเอฟ 27

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ปทุมมา (ลูกผสม) ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma parviflora</i> x <i>C. alismatifolia</i> วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก
ราก/หัว	ระบบรากฝอย (fibrous roots system) รากสะสมอาหาร (storage root) มีลักษณะบวมพองออกเป็นตุ่มที่ปลายราก ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร เหง้า (rhizome) หรือหัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวมีสีครีม เป็นลำต้นใต้ดินที่เจริญในแนวระนาบขนานไปกับพื้นดินสั้น ๆ มีข้อและปล้องชัดเจน แตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร เส้นผ่านศูนย์กลางเหง้า 2.0 – 2.5 เซนติเมตร
ต้น	ลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ 57 – 68 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 55 – 80 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว มี 3 - 5 ใบ กว้าง 6.0 – 6.8 เซนติเมตร ยาว 38.5 – 43.5 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย เส้นกลางใบสีน้ำตาลแดง กาบใบสีเขียว โคนกาบใบสีน้ำตาล
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอก แบบช่อเชิงลดแน่น (compact spike) ก้านช่อดอกแทงออกจากกลางลำต้นเทียม ความยาวช่อดอก 54 – 72 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 14 - 17 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 10.0 – 11.5 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) ส่วนล่าง รูปกลมแบน ปลายติ่งแหลม สีเขียว มีจำนวน 8 - 10 ใบ ใบประดับส่วนบนรูปขอบขนาน ปลายแหลม สีชมพู ปลายแต้มสีเขียวเล็กน้อย มีจำนวน 8 - 12 ใบ ดอกจริงขนาดเล็กอยู่ในซอกใบประดับส่วนล่าง กว้าง 1.3 – 1.5 เซนติเมตร ยาว 3.5 – 4.0 เซนติเมตร สีม่วงเข้ม กลีบปากสีม่วงเข้ม ปลายกลีบปากเป็นแฉก สันปากแต้มสีเหลือง เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.6 - 0.8 เซนติเมตร
ผล/เมล็ด	ไม่มี (ดอกเป็นหมัน ไม่ติดผล)

ลักษณะอื่น ๆ

1. อายุปลูกถึงให้ดอก 2 - 2 เดือนครึ่ง
2. เริ่มแทงช่อดอกเมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ
3. ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม ก้านช่อดอกตรง แข็งแรง ใบประดับหนา เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอกและไม้ประดับแปลง
4. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 1 - 2 หน่อ/กอ
5. อายุปักแจกันนานประมาณ 15 วัน และอายุการใช้งานสำหรับไม้ประดับแปลงนาน 4 - 7 สัปดาห์ หลังออกดอก

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 27

ปทุมมา (*Curcuma sparganifolia* 'Patumrat' x *C. alismatifolia*)
พันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 28

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์ 081-3730-948

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 28 ได้มาจากการผสมพืชสกุลขมิ้น (*Curcuma*) สองชนิดระหว่าง ปทุมรัตน์ (*Curcuma sparganifolia* 'Patumrat') พันธุ์แม่ กับบัวสวรรค์แดง (*C. alismatifolia*) พันธุ์พ่อ โดย ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงใหม่ สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร ได้ผสมพันธุ์พืชดังกล่าวในปี พ.ศ. 2538-2541 และในปี พ.ศ. 2545-2547 ได้คัดเลือกต้นลูกผสมข้ามชนิดที่มีลักษณะดีและสวยงามจึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า เชียงรายซีเอฟ 28

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ปทุมมา (ลูกผสม) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Curcuma sparganifolia* 'Patumrat' x *C. alismatifolia* วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก

ราก/หัว ระบบรากฝอย (fibrous roots system) รากสะสมอาหาร (storage root) มีลักษณะ บวมพองออกเป็นตุ่มที่ปลายราก ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร เหง้า (rhizome) หรือ หัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวมีสีครีม เป็นลำต้นใต้ดินที่เจริญในแนวระนาบขนานไปกับ พื้นดินสั้น ๆ มีข้อและปล้องชัดเจน แตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร เส้นผ่านศูนย์กลางเหง้า 1.5 – 2.0 เซนติเมตร

ต้น ลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ 50 – 70 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 50 – 54 เซนติเมตร

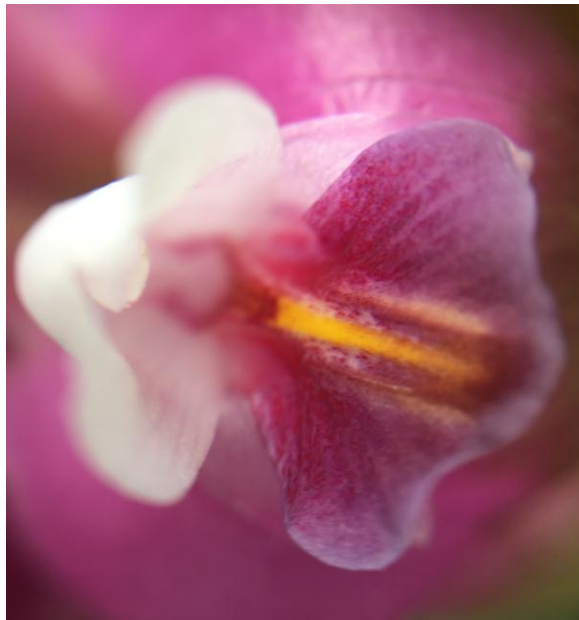
ใบ ใบเดี่ยว มีประมาณ 3 ใบ กว้าง 4.0 – 4.5 เซนติเมตร ยาว 32 – 36 เซนติเมตร ปลายใบ เรียวแหลม ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย เส้นกลางใบสีเขียว กาบใบสีเขียวฉาบแดง โคนกาบ ใบสีน้ำตาลแดง

ดอก/ช่อดอก ช่อดอก แบบช่อเชิงลดแน่น (compact spike) ก้านช่อดอกแทงออกจากกลาง ลำต้นเทียม ความยาวช่อดอก 59 – 72 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 9.3 – 10.0 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 5.8 – 6.5 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) ส่วนล่าง รูปกลมแบน ปลายติ่งแหลม สีชมพูเข้ม ปลายขลิบสีเขียว มีจำนวน 9 - 11 ใบ ใบประดับส่วนบนรูปขอบขนาน ปลายมน สีชมพูเข้ม ปลายขลิบสีแดง มีจำนวน 5 - 8 ใบ ดอกจริงขนาดเล็กอยู่ในซอกใบประดับส่วนล่าง กว้าง 0.8 – 0.9 เซนติเมตร ยาว 2.5 – 2.6 เซนติเมตร สีขาว กลีบปากสีม่วง โคนปากสีส้ม สันปากสีเหลือง ขอบปากสีม่วงแดง เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.4 - 0.5 เซนติเมตร

ผล/เมล็ด ไม่มี (ดอกเป็นหมัน ไม่ติดผล)

ลักษณะอื่น ๆ

1. อายุปลูกถึงให้ดอก 2 - 2 เดือนครึ่ง
2. เริ่มแทงช่อดอกเมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ
3. ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม ก้านช่อดอกตรง แข็งแรง ใบประดับหนา เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอกและไม้ประดับแปลง
4. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 1 - 2 หน่อ/กอ
5. อายุปักแจกันนานประมาณ 6 - 8 วัน และอายุการใช้งานสำหรับไม้ประดับแปลงนาน 4 - 7 สัปดาห์ หลังออกดอก

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่ 28

ปทุมมา (*Curcuma sparganifolia* 'Patumrat' x *C. parviflora*)
พันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 29

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์ 081-3730-948

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 29 ได้มาจากการผสมพืชสกุลขมิ้น (*Curcuma*) สองชนิดระหว่าง ปทุมรัตน์ (*Curcuma sparganifolia* 'Patumrat') พันธุ์แม่ กับเทพรำลึกสูง (*C. parviflora*) พันธุ์พ่อโดย ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร ได้ผสมพันธุ์พืชดังกล่าวในปี พ.ศ. 2538-2541 และในปี พ.ศ. 2545-2547 ได้คัดเลือกต้นลูกผสมข้ามชนิดที่มีลักษณะดีและสวยงามจึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า เชียงรายซีเอฟ 29

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ปทุมมา (ลูกผสม) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Curcuma sparganifolia* 'Patumrat' x *C. parviflora* วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก

ราก/หัว ระบบรากฝอย (fibrous roots system) รากสะสมอาหาร (storage root) มีลักษณะ บวมพองออกเป็นตุ่มที่ปลายราก ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร เหง้า (rhizome) หรือ หัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวมีสีเหลืองอ่อน เป็นลำต้นใต้ดินที่เจริญในแนวระนาบขนานไปกับพื้นดินสั้น ๆ มีข้อและปล้องชัดเจน แตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร เส้นผ่านศูนย์กลางเหง้า 1.5 – 2.0 เซนติเมตร

ต้น ลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ 35 – 45 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 50 – 70 เซนติเมตร

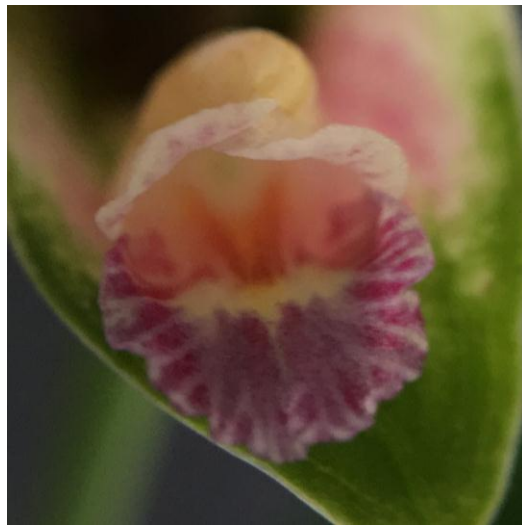
ใบ ใบเดี่ยว มี 2 - 3 ใบ กว้าง 3 – 4 เซนติเมตร ยาว 26 – 36 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย เส้นกลางใบสีน้ำตาล กาบใบสีเขียว โคนกาบใบสีน้ำตาลแดง

ดอก/ช่อดอก ช่อดอก แบบช่อเชิงลดแน่น (compact spike) ก้านช่อดอกแทงออกจากกลางลำต้นเทียม ความยาวช่อดอก 47 – 56 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 8 – 10 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 5.5 – 6.0 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) ส่วนล่าง รูปไข่กลับ ปลายมน สีชมพู ปลายขลิบสีเขียว มีจำนวน 5 - 8 ใบ ใบประดับส่วนบนรูปขอบขนาน ปลายเรียวแหลม สีชมพูอ่อน ปลายมีริ้วสีขาวแต้มเขียวเล็กน้อย มีจำนวน 9 - 11 ใบ ดอกจริงขนาดเล็กอยู่ในซอกใบประดับส่วนล่าง กว้าง 0.7 – 1.0 เซนติเมตร ยาว 2.5 – 2.7 เซนติเมตร สีขาว กลีบปากสีม่วงเป็นริ้วสีขาว โคนปากสีส้ม สันปากสีเหลือง เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.3 - 0.7 เซนติเมตร

ผล/เมล็ด ไม่มี (ดอกเป็นหมัน ไม่ติดผล)

ลักษณะอื่น ๆ

1. อายุปลูกถึงให้ดอก 2 - 2 เดือนครึ่ง
2. เริ่มแทงช่อดอกเมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ
3. ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม ก้านช่อดอกตรง ใบประดับหนา เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอก และไม้ประดับแปลง
4. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 1 - 2 หน่อ/กอ
5. อายุปักแจกันนานประมาณ 10 วัน และอายุการใช้งานสำหรับไม้ประดับแปลงนาน 4 - 7 สัปดาห์ หลังออกดอก

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 29

ปทุมมา (*Curcuma alismatifolia* Gagnep.)
พันธุ์เชียงใหม่เอฟ 30/เอ็นเอ

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์ 081-3730-948

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่เอฟ 30/เอ็นเอ ได้มาจากการคัดเลือกพันธุ์ ในปี พ.ศ. 2536 - 2537 ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร ได้รวบรวมต้นปทุมมาในสภาพธรรมชาติจากแหล่งต่าง ๆ และในปี พ.ศ. 2545 - 2547 สามารถคัดเลือกต้นปทุมมาที่มีลักษณะดีและสวยงาม จึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า เชียงรายซีเอฟ 30/เอ็นเอ (*Curcuma alismatifolia*)

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ปทุมมา ชื่อวิทยาศาสตร์ *Curcuma alismatifolia* Gagnep.
วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก

ราก/หัว ระบบรากฝอย (fibrous roots system) รากสะสมอาหาร (storage root) มีลักษณะบวมพองออกเป็นตุ่มที่ปลายราก ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร เหง้า (rhizome) หรือหัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวมีสีครีม เป็นลำต้นใต้ดินที่เจริญในแนวระนาบขนานไปกับพื้นดินสั้น ๆ มีข้อและปล้องชัดเจน แตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร เส้นผ่านศูนย์กลางเหง้า 1.5 - 2.0 เซนติเมตร

ต้น ลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ 77 - 82 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 68 - 71 เซนติเมตร

ใบ ใบเดี่ยว มี 5 - 6 ใบ กว้าง 7.5 - 10 เซนติเมตร ยาว 36 - 45 เซนติเมตร ปลายใบแหลม ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย เส้นกลางใบสีม่วงแดง กาบใบสีเขียวฉาบแดง โคนกาบใบสีน้ำตาลแดง

ดอก/ช่อดอก ช่อดอก แบบช่อเชิงลดแน่น (compact spike) ก้านช่อดอกแทงออกจากกลางลำต้นเทียม ความยาวช่อดอก 77 - 94 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 12.5 - 14.2 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 8 - 9 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) ส่วนล่างรูปกลมแบน ปลายเป็นติ่งแหลม สีเขียวปนน้ำตาลเล็กน้อย มีจำนวน 7 - 8 ใบ ใบประดับส่วนบนรูปรี ปลายแหลม สีชมพูอ่อน ปลายแต้มสีเขียว มีริ้วสีเขียว มีจำนวน 6 - 8 ใบ ดอกจริงขนาดเล็กอยู่ในซอกใบประดับส่วนล่าง กว้าง 1.6 - 1.7 เซนติเมตร ยาว 4.3 - 4.4 เซนติเมตร สีม่วงอ่อน กลีบปากสีม่วงเข้ม สันปากสีเหลือง รอบสันปากสีขาว ขอบปากแต้มสีแดงขอบสีขาว เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.8 - 1.0 เซนติเมตร

ผล/เมล็ด มี

ลักษณะอื่น ๆ

1. อายุปลูกถึงให้ดอก 2 - 2 เดือนครึ่ง
2. เริ่มแทงช่อดอกเมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ
3. ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม ก้านช่อดอกตรง เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอกและไม้ประดับแปลง
4. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 1 - 2 หน่อ/กอ
5. อายุปักแจกันนานประมาณ 18 วัน และอายุการใช้งานสำหรับไม้ประดับแปลงนาน 4 - 7 สัปดาห์ หลังออกดอก

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 30/เอ็นเอ

ปทุมมา (*Curcuma alismatifolia* Gagnep.)
พันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 31/เอ็นเอ

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์ 081-3730-948

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 31/เอ็นเอ ได้มาจากการคัดเลือกพันธุ์ ในปี พ.ศ. 2536 - 2537 ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงใหม่ สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร ได้รวบรวมต้นปทุมมาในสภาพธรรมชาติจากแหล่งต่าง ๆ และในปี พ.ศ. 2545 - 2547 สามารถคัดเลือกต้นปทุมมาที่มีลักษณะดีและสวยงาม จึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า เชียงรายซีเอฟ 31/เอ็นเอ (*Curcuma alismatifolia*)

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ปทุมมา ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma alismatifolia</i> Gagnep. วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก
ราก/หัว	ระบบรากฝอย (fibrous roots system) รากสะสมอาหาร (storage root) มีลักษณะบวมพองออกเป็นตุ่มที่ปลายราก ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร เหง้า (rhizome) หรือหัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวมีสีเหลืองอ่อน เป็นลำต้นใต้ดินที่เจริญในแนวระนาบขนานไปกับพื้นดินสั้น ๆ มีข้อและปล้องชัดเจน แตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร เส้นผ่านศูนย์กลางเหง้า 1.5 – 2.0 เซนติเมตร
ต้น	ลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ 40 – 50 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 30 – 40 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว มี 5 - 6 ใบ กว้าง 5 – 7 เซนติเมตร ยาว 20 – 25 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย เส้นกลางใบสีน้ำตาลแดง กาบใบสีเขียว โคนกาบใบสีเขียว
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอก แบบช่อเชิงลดแน่น (compact spike) ก้านช่อดอกแทงออกจากกลางลำต้นเทียม ความยาวช่อดอก 50 – 55 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 12 – 18 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 8 – 10 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) ส่วนล่างรูปกลมแบน ปลายเป็นติ่งแหลม สีเขียว มีจำนวน 7 - 8 ใบ ใบประดับส่วนบนรูปเกือบกลม สีชมพู ปลายแถมสีน้ำตาลแดงปนสีเขียว มีจำนวน 7 - 10 ใบ ดอกจริงขนาดเล็กอยู่ในซอกใบประดับส่วนล่าง กว้าง 1.0 – 1.1 เซนติเมตร ยาว 2.4 – 2.7 เซนติเมตร สีขาวปนสีม่วงอ่อน กลีบปากสีม่วงเข้ม สันปากสีเหลือง เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 0.6 - 0.7 เซนติเมตร
ผล/เมล็ด	มี
ลักษณะอื่น ๆ	1. อายุปลูกถึงให้ดอก 2 – 2 เดือนครึ่ง 2. เริ่มแทงช่อดอกเมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ

3. ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม ก้านช่อดอกตรง แข็งแรง เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอกและไม้ประดับแปลง
4. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 1 - 2 หน่อ/กอ
5. อายุปักแจกันนานประมาณ 10 วัน และอายุการใช้งานสำหรับไม้ประดับแปลงนาน 4 - 7 สัปดาห์ หลังออกดอก

ปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 31/เอ็นเอ